

Beslutad: 2017-09-07

Reviderad: 2020-10-23

Plan för strategisk IT-utveckling i Bollebygds kommuns förskolor och grundskolor 2017- 2023

Innehåll

Innehåll	2
1 Inledning	3
2 Bakgrund.....	4
2.1 Vision för förskola, förskoleklass, fritidshem och den obligatoriska skolan 2023	4
2.1.1 Strategi för att nå visionen 2023	4
2.2 EU:s nyckelkompetenser.....	4
2.3 Digital kompetens	5
2.4 Skolans och förskolans styrdokument.....	5
2.4.1 Lpfö 98 (reviderad 2016).....	5
2.4.2 Lgr 11 (reviderad 2017).....	5
3 Strategi för måluppfyllelse.....	6
3.1 Förskolorna	6
3.2 Skolorna	6
3.3 Alla medarbetare	6
3.4 Pedagoger	6
3.5 IT-nätverk.....	7
3.6 Rektorer och förskolechefer	7
3.7 Bildnings- och omsorgsförvaltningen/förvaltningschef/verksamhetschef.....	7
4 Mål för hårdvara och mjukvara	7
4.1 Målbild	8
4.2 Nuläge höstterminen 2017	8
4.3 Nuläge höstterminen 2018	9
4.4 Planering för hösten 2020	9
4.5 Nuläge höstterminen 2020	10
4.6 Prioritering för att nå målet.....	10
4.7 Följa den nationella IT-strategin. Ha uppfyllt de innan den innan 2023	10
4.7.1 Strategi	10
4.8 I Bollebygds kommun är vi modiga med användandet av ny digital teknik i undervisningen och utbildning.....	10
4.8.1 Strategi	10
4.9 Kunna genomföra nationella prov och internationella undersökningar digitalt.....	11
4.9.1 Strategi	11
4.10 Digitaliseringen ska underlätta undervisningen.	11

4.10.1	Strategi.....	11
5	Uppföljning och utvärdering.....	11

1 Inledning

Framtidens förskola och skola, och den pågående samhällsutvecklingen, förutsätter former för lärande, design för lärande, som på bästa sätt nyttjar de möjligheter som digitaliseringen erbjuder. Den digitala utvecklingen pågår oavbrutet, berör oss alla och medger möjligheter som fortfarande är utforskade. Däribland ett ökat deltagande i de demokratiska processer som möjliggörs genom digitaliseringen.

Informations- och kommunikationsteknologi, IT, är en stor och viktig del av människors vardag. Den ständiga utveckling och förändring som sker ställer nya krav på samhällsmedborgaren. För att barn och ungdomar ska kunna ta del av alla de möjligheter som IT innehåller, ligger utmaningen på förskolan och skolan med nya krav på undervisningen.

IT presenterar nya perspektiv på utbildning och lärande och i detta sticker begrepp som förnyelse, värdeskapande, demokrati och deltagande ut. En ny verklighet innebär att formerna för undervisning och lärande förändras.

Pedagogens uppgift är att skapa förutsättningar för kunskapsutveckling, kreativt lärande och samarbete. Pedagogen har även den viktiga uppgiften att ge barn och ungdomar sammanhang och mening i lärandeprocessen. Genom att göra barn och ungdomar till aktiva deltagare som tillsammans med pedagogen reflekterar, diskuterar och ifrågasätter, skapas ny kunskap och perspektiv förändras.

Barn och elever vid Bollebygds kommuns förskolor och skolor ska ges digital kompetens vilket är en av EU:s åtta nyckelkompetenser. Dessa kompetenser formulerades 2006 som en förutsättning för ett livslångt lärande.

”Digital kompetens innefattar säker och kritisk användning av informationssamhällets teknik samt grundläggande färdigheter i informations- och kommunikationsteknik IKT”

Demokrati

IT möjliggör ett aktivt medborgarskap och det krävs en allmän förståelse för hur IT påverkar relationer mellan människor. Att utveckla den digitala kompetensen ur ett medborgerligt

perspektiv är en viktig uppgift för skolan. För att minska effekten av elevernas sociokulturella skillnader måste alla barn och elever vid Bollebygds kommuns förskolor och skolor få utveckla digital kompetens. Detta så att de klarar sig i samhället som demokratiska medborgare och kan delta i det offentliga samtalet.

Utveckling och livslångt lärande

IT innehåller en innovativ kraft som utmanar traditionella föreställningar om lärande. Skolan måste utveckla strategier som förutsätter ständiga förändringar och dra nytta av dem.

Den allt hårdare konkurrensen och den snabba teknikutvecklingen ställer helt andra krav på att ständigt kunna lära om och lära nytt, att se tänkbara möjligheter, inta nya perspektiv, att kunna knyta kontakter och ta egna initiativ. För att skapa förutsättningar för ett livslångt lärande är fördjupad digital kompetens ett mål i sig självt.

IT som verktyg i lärandeprocesser

IT utvecklar och utmanar barns och ungdomars förmågor att tänka, förstå, tolka och värdera. IT och nya medier ska ses som en möjlighet till personlig utveckling och att utveckla formerna för lärande och undervisning. En förutsättning för att IT-

användningen ska nå sin inbyggda potentiella kraft är att pedagoger förstår tekniken så att lärandet både förbättras och fördjupas. Genom att integrera IT som en naturlig del i undervisning och lärprocessen kan digital kompetens utvecklas.

2 Bakgrund

2.1 Vision för förskola, förskoleklass, fritidshem och den obligatoriska skolan 2023

Skolverket lämnade in sin redovisning av regeringsuppdraget om att föreslå nationella IT-strategier för skolväsendet, 2016-04-04. I redovisningen har man tagit fram en vision som ska gälla fram till 2023. Den innebär att:

- alla barn och elever utvecklar en adekvat digital kompetens
- skolväsendet präglas av att digitaliseringens möjligheter tas tillvara så att de digitala verktygen och resurserna bidrar till att resultaten förbättras och verksamheten effektiviseras

Denna nationella strategi ligger som grund för Bollebygds framtagna IT-strategi för åren 2017 – 2023.

2.1.1 Strategi för att nå visionen 2023

För att nå visionen för förskola, förskoleklass, fritidshem och den obligatoriska skolan har Skolverket kommit fram till ett antal strategier. Dessa är bland annat att:

- Skolverket redovisade förslag till förändringar i styrdokumentet den 30 juni 2016.
- personal som arbetar med elever i förskoleklass, skola och fritidshem har tillgång till digitala verktyg motsvarande ett personligt verktyg per anställd (1:1) inom två år.
- det finns tillräcklig infrastruktur, i vilken också ingår teknisk och pedagogisk IT-support, i förskoleenheter, skolenheter och på fritidshem inom tre år.
- elever i grundskolans årskurs 1-9 har tillgång till ett personligt digitalt verktyg (1:1) inom tre år.
- barn i förskolan och elever i förskoleklass har tillgång till digitala verktyg motsvarande minst ett verktyg på fem barn/elever (1:5) inom fyra år.
- personal som arbetar med barn på förskolor har tillgång till digitala verktyg motsvarande ett personligt verktyg per anställd (1:1) inom fyra år
- SPSM får i uppdrag att utforma en resurs som kan tillgodose att stöd finns tillgängligt över hela landet så att förskollärare, lärare och elever enkelt kan få tillgång till kunskap om alternativa verktyg

- Nationella digitala prov införs successivt under den tidsperiod som strategin omfattar, 2017 – 2023.
- Skolverket samverkar med huvudmannorganisationerna och Internetstiftelsen i Sverige (IIS) för att driva en samlad anslutning till Skolfederationen, i syfte att skapa förenklad åtkomst av för skolväsendet värdefulla resurser.

För genomförande av ovanstående punkter har Skolverket, utifrån intervjuer av ett antal huvudmän, uppskattat storleken på de statliga medel som bör tillskjutas kommunerna.

2.2 EU:s nyckelkompetenser

Eu har tagit fram åtta nyckelkompetenserna för livslångt lärande, vilka är en kombination av kunskaper, färdigheter och rätt attityd till olika sammanhang. Dessa är särskilt viktiga för självförverkligande och personlig utveckling, social sammanhållning, aktivt medborgarskap och anställning.

Nyckelkompetenser är nödvändiga i ett kunskapssamhälle och gör arbetskraften mer flexibel, vilket leder till att den snabbare kan anpassa sig efter en snabbt föränderlig och tätt sammanlänkad värld. De är även mycket viktiga för innovation, produktivitet och konkurrenskraftighet och bidrar till att motivera arbetarna och öka arbetsglädjen och arbetskvaliteten.

Nyckelkompetenser bör förvärvas av unga människor som just håller på att avsluta sin grundskoleutbildning, för att utrusta dem för vuxenlivet och i synnerhet för arbetslivet samtidigt som det bildar en grund för fortsatt lärande.

Tillgodogörandet av nyckelkompetenser passar in på jämlikhetsprincipen om principen om lika tillgång för alla. Denna referensram gäller även i synnerhet utsatta grupper vars utbildningspotential kräver stödinsatser. Exempel på sådana grupper kan vara personer med bristande grundkunskaper, personer som avbrutit sin skolgång, långtidsarbetslösa, funktionshindrade, personer som flyttat runt etc.

En av kompetenserna är:

- digital kompetens innefattar säker och kritisk användning av informationssamhällets teknik samt grundläggande färdigheter i informations- och kommunikationsteknik (IKT).

Alla åtta nyckelkompetenser är beroende av varandra och tonvikten för allihop ligger på kritiskt tänkande, kreativitet, initiativtagande, problemlösning, riskbedömning, beslutsfattande och konstruktiv hantering av känslor.

2.3 Digital kompetens

Skolverket har valt Digitaliseringskommissionens definition av digital kompetens.

”utgörs av i vilken utsträckning man är förtrogen med digitala verktyg och tjänster samt har förmåga att följa med i den digitala utvecklingen och dess påverkan på ens liv. Digital kompetens innefattar de kunskaper, färdigheter, den förståelse och motivation som individen behöver i den förändringsprocess digitaliseringen innebär. Utvecklingen sker kontinuerligt vilket innebär att de krav som kommer att ställas på digital kompetens, i privatlivet och samhällslivet liksom inom utbildningen och arbetslivet, fortlöpande förändras. Digital kompetens är därmed inget statisk, innebörden av begreppet förändras utifrån teknikens och tjänsternas utveckling.

Digital kompetens innefattar kunskap och förmåga att säkert och kritiskt använda informationssamhällets teknik i arbetslivet, på fritiden och för kommunikationsändamål. Medvetenhet om frågor som rör den tillgängliga informationens validitet och tillförlitlighet är också avgörande i den digitala kompetensen. Individen kommer kontinuerligt behöva utveckla sin digitala kompetens för att ha förutsättningar att använda digitala verktyg och tjänster utifrån sina egna behov och utifrån det som förväntas av dem men också för att bidra till innovation och utveckling av produkter och tjänster”

2.4 Skolans och förskolans styrdokument

2.4.1 Lpfö 98 (reviderad 2016)

Förskolan ska lägga grunden till att barnen på sikt kan tillägna sig de kunskaper som krävs för att leva och verka i ett modernt samhälle. Skolverket har vi fått ett nytt uppdrag att göra en total översyn av förskolans läroplan och där ingår även att skriva in digital kompetens. Förslaget ska redovisas till regeringen våren 2018.

2.4.2 Lgr 11 (reviderad 2017)

Den reviderade skrivningen i läroplanen ska bidra till att barn och elever utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhället. De ska stärka elevernas förmåga att använda och förstå digitala system och tjänster, att förhålla sig till medier och information på ett kritiskt och ansvarsfullt sätt. Det handlar också om att stärka förmågan att lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med hjälp av digitala verktyg. Förändringarna träder i kraft 1 juli 2018 men det är möjligt för skolorna att börja arbeta utifrån de reviderade styrdokumenterna redan sedan den 1 juli 2017.

3 Strategi för måluppfyllelse

I Bollebygds kommun är vi övertygade om att digitaliseringen i förskola och skola har gynnsam inverkan på elevers resultat och barnens lärande. Denna strategi blir ett viktigt verktyg i det fortsatta utvecklingsarbetet för våra barn och elever att möta såväl dagens som framtidens utmaningar med kunskap, med god digital kompetens och med tilltro till egna och andras förmågor.

För att nyttja digitaliseringens potential för ökad måluppfyllelse och likvärdighet i förskolor och skolor i Bollebygds kommun behöver förvaltningens olika nivåer medverka och samarbeta. Strategin tydliggör vilka förväntningar som ställs på de olika nivåerna för att nå samsyn och utveckling i hela förvaltningen.

3.1 Förskolorna

Varje förskola förväntas:

- erbjuda barnen möjlighet, som en naturlig del av verksamheten, att i lekens form möta IT
- ge vårdnadshavarna god information om förskolans verksamhet via nätet
- särskilt prioritera barn i behov av anpassningar och särskilt stöd via bland annat smarta verktyg

3.2 Skolorna

Varje skola förväntas:

- stimulera eleverna genom att använda sig av modern teknik i lärandesituationen
- ge vårdnadshavarna god information om skolans verksamhet via nätet
- särskilt prioritera elever i behov av Anpassningar och särskilt stöd via bla smarta verktyg

3.3 Alla medarbetare

- Förväntas nyttja och behärska relevanta digitala verktyg och digitala miljöer i det egna arbetet samt i arbetet med barn och elever.
- Förväntas omvärldsbevaka digitaliseringsfrågor utifrån sin kontext.

3.4 Pedagoger

- Förväntas förankra undervisningen och lärande i teorier kring forskning och beprövad erfarenhet med koppling till det digitala fältet.
- Förväntas ha god förståelse för och praktisk kunskap kring hur digital kompetens och digital didaktik kan användas för att leda till ett bättre lärande.
- Förväntas att kontinuerligt utveckla och använda digital kompetens och digital teknik för undervisning, vilket ska främja alla barn och elevers lärande.
- Förväntas ha god förståelse för barn och elevers digitala vardagserfarenheter, och utifrån dessa skapa ett meningsfullt lärande.
- Förväntas ha kunskap för att undervisa om och säkerställa ansvarsfullt nyttjande av digitala miljöer hos eleverna, när det gäller exempelvis personlig integritet, källkritik, upphovsrätt och säkerhet.
- Förväntas ha kunskap för att säkerställa ansvarsfullt nyttjande av digitala miljöer hos förskolebarnen när det gäller exempelvis personlig integritet och säkerhet.

3.5 IT-nätverk

I Bollebygds kommun finns en person på varje enhet som deltar i ett IT-nätverk. Dessa förväntas:

- Stimulera till utveckling av digital kompetens i det pedagogiska arbetet genom erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande både på den egna enheten samt i det gemensamma nätverket.
- Stimulera till utveckling på den egna enheten.

- Följa en omvärldsbevakning och framtidsfrågor

3.6 Rektorer och förskolechefer

Utifrån analys av verksamhetens behov skapa förutsättningar...

- Förväntas ha adekvat förmåga att strategiskt leda digitalt utvecklingsarbete för sin enhet.
- Förväntas ha kunskap om teorier, forskning och beprövad erfarenhet kopplad till det digitala fältet för att kunna driva och leda det digitala utvecklingsarbetet på enhetsnivå.
- Förväntas följa upp och stödja pedagoger i det digitala utvecklingsarbetet med sikte på utbildningens kvalitet och likvärdighet.
- Förväntas skapa förutsättningar att utveckla personalens digitala kompetens och digitala didaktik för undervisning och lärande.
- Förväntas driva, följa och utvärdera det digitala utvecklingsarbetet för undervisning och lärande så att progression skapas och synliggörs.
- Förväntas skapa en lokal IT-plan för att stödja lärandet utifrån den egna enhetens förutsättningar.
- Förväntas skapa en organisation på enheten för kollegialt lärande som stödjer det digitala utvecklingsarbetet.

3.7 Bildnings- och omsorgsförvaltningen/förvaltningschef/verksamhetschef

- Förväntas ta ansvar för att leda arbetet med den digitala transformationen.
- Förväntas ha adekvat förmåga att strategiskt leda digitalt utvecklingsarbete i organisationen.
- Förväntas ha kunskap om teorier, forskning och beprövad erfarenhet kopplad till det digitala fältet för att driva det digitala utvecklingsarbetet i verksamheten.
- Förväntas skapa förutsättningar för att enheterna ska kunna utveckla lärande och undervisning med möjligheter som digitaliseringen erbjuder.
- Förväntas följa upp och stödja rektorer och förskolechefer i det digitala utvecklingsarbetet med sikte på utbildningens kvalitet och likvärdighet.
- Förväntas skapa förutsättningar för genomförandet av planen samt ansvara för att den följs upp.

4 Mål för hårdvara och mjukvara

Det mål som finns för hårdvara i Bollebygds kommuns förskolor och skolor utgår från det som är angivet i den nationella IT-strategin från Skolverket. När i tid målet kan uppfyllas är beroende av respektive års budget. Nedan följer därför nuläge, mål samt hur prioriteringar förväntas göras för att nå målet.

För att det på alla förskole- och skolenheter ska vara en likvärdig utbildning är det viss mjukvara som kommer finnas som standard på alla digitala verktyg. Utöver detta så kommer det ske ett kommungemensamt arbete med att övergå mer och mer till digitala läromedel och i de fall det anses lämpligt kommer det införskaffas tillsammans.

4.1 Målbild

Målet är att det på alla enheter ser ut på följande sätt:

Målgrupp	Antal	Verktyg
Förskoleklass	1-2	Ipad*
Åk 1-3	1-1	50% Chromebook 50% Ipad*
Åk 4-9	1-1	Chromebook
Fritidshem	1-5	Ipad*
Förskola	1-5	Ipad*
Personal	1-1	Chromebook

* just nu finns det ingen motsvarighet på marknaden men det bör fortsatt omvärldsbevakas

Detta är den målsättning som kommer arbetas mot från förvaltningen. Varje rektor och förskolechef förväntas göra sina prioriteringar inom sin budgetram för att klara målen i styrdokument. Dessa prioriteringar görs på varje enhet efter utifrån verksamhetens analys och utvecklingsbehov.

På alla enheter kommer det att finnas ett utbud av program för att kunna arbeta kreativt (WeVideo, Soundtrap, Explain everything), rättstavning (Spellright och Stava Rex) samt talsyntes (Oribi speak). På alla enheter finns möjlighet att ha tillgång till Inläsningstjänst.

Från vårterminen 2019 finns ChromEx för digitala prov. Övriga digitala läromedel är Digilär, Clio, Gleerups, Studi, SkolPlus, Lexia, Provia och Widgit online.

All personal och alla elever har tillgång till och ska arbeta i G-suite for education och SchoolSoft.

4.2 Nuläge höstterminen 2017

Till höstterminen 2017 hade det för första gången införskaffats Chromebook även till personal. De som i detta skede bytte ut sina verktyg var personalen i förskola, fritidshemmet samt på högstadiet. From augusti 2017 kommer varje nytt verktyg, som beställs vara en Chromebook till personalen, oavsett vad kollegorna har.

I tabellen nedan framgår hur de digitala verktygen såg ut ht 2017

Målgrupp	Antal	Verktyg
Förskoleklass	1-3	Ipad
Åk 1-3	1-3	Ipad
Åk 4-9	1-1	Chromebook (åk 9 har mac)
Förskola	2/avdelning	Ipad
Personal	1-1	Chromebook (vissa lärare har fortfarande Mac)

4.3 Nuläge höstterminen 2018

Till höstterminen 2018 hade utökningen av digitala verktyg utökats och koncentrerats till Chromebook.

Målgrupp		Antal enheter	Antal elever	Verktyg	Mål-bild
Förskoleklass	BB	30	58	iPad	
	TÖ	6	12	iPad	
	ÖR	8	22	iPad	

Åk 1-3	BB	111 iPads 65 Cb	207	iPad	
	TÖ	20 iPads 14 Cb	54		
	ÖR	42 iPads 17 Cb	74		
Åk 4-9		1-1		Chromebook	
Fritidshem	BB	10	257	iPad (51)	
	TÖ	7	61	iPad (12)	
	ÖR	5	92	iPad (18)	
Förskola		2/avd.		iPad	
Personal		1-1		Chromebook	

4.4 Planering för hösten 2020

Målgrupp		Antal enheter	Antal elever	Verktyg	Mål-bild
Förskoleklass	BB	30	65	iPad	
	TÖ	6	14	iPad	
	ÖR	8	16	iPad	
Åk 1-2	BB	111 iPads	139	iPad	
	TÖ	35 iPads	32	iPad	
	ÖR	42 iPads	37	iPad	
Åk 3-9		1-1	810	Chromebook	
Fritidshem	BB	10	301	iPad	
	TÖ	7	75	iPad	
	ÖR	5	91	iPad	
Förskola		2/avd.		iPad	
Personal		1-1		Chromebook	

I förskolan kommer man att satsa på och testa funtable, interaktiva bord. Hösten 2020 kommer kommunen att ha tre funtables; Nolåns förskola, Krokdals förskola och Odensgården.

Under hösten 2020 kommer Skolon¹ att vara implementerad.

4.5 Nuläge höstterminen 2020

Målgrupp		Antal enheter	Antal elever	Verktyg	Mål-bild
Förskoleklass – årskurs 2 1 på 2 elever	BB	336	210	iPad	
	TÖ		46		
	ÖR		57		
Åk 3	BB	65	65	CB	
	TÖ	20	20	CB	
	ÖR	32	32	CB	
Åk 4-9		723	723	CB	
Fritidshem	BB	15	269	iPad	
	TÖ	10	72	iPad	
	ÖR	?	98	iPad	
Förskola		65 nya iPads + 65 gamla som försvinner med tider varefter de går sönder	533	iPad	
Personal		1-1			

All personal har inte Chromebook vid uppföljningen ht 2020. Finns några Macbook kvar i organisationen.

Finns en funtable på Nolån och Söråns förskola. Personalen på Nolån är inte så imponerade så vi går inte vidare i den satsningen.

Diskussion förs om ActivFloor till förskolorna.

Skolon är implementerat

Två stycken AV 1 har köpts in och distribueras av elevhälsan.

Vi kommer att gå in i Google Enterprise med stöd av Foxway Education (forna Lin)

¹ <https://skolon.com/>

4.6 Prioritering för att nå målet

Varje gång ett digitalt verktyg ska bytas ut ska det göras till antingen en Chromebook eller en surfplatta. Varje gång en dator kan bytas ut till en Chromebook innebär det att det är möjligt att utöka antalet digitala verktyg utan att den ekonomiska ramen utökas. **Målbilder och strategier**

4.7 Följa den nationella IT-strategin. Ha uppfyllt de innan den innan 2023

4.7.1 Strategi

- Ha en tydligt, tidsatt plan utifrån den nationella IT-strategin för genomförande.
- Prioritera utifrån denna tidsplan i budgetarbetet

4.8 I Bollebygds kommun är vi modiga med användandet av ny digital teknik i undervisningen och utbildning

4.8.1 Strategi

- Uppmuntra initiativ till att testa ny digital teknik
- Sprida goda exempel av digital teknik för kvalitativ lärmiljö

4.9 Kunna genomföra nationella prov och internationella undersökningar digitalt

4.9.1 Strategi

- Utrustning som möjliggör genomförandet
- Infrastrukturen ska vara avsatt för god funktion
- Fungerande MDM-system som möjliggör låsning av program
- Nationell standard ska vara klar 2023

4.10 Digitaliseringen ska underlätta undervisningen.

4.10.1 Strategi

- Förvaltningsgemensam resurs för tekniskt stöd. Med mål att:
  - Att vara ett tekniskt stöd för att digitaliseringen i undervisningen ska fungera.
  - Att samarbetet med kommunens IT-avdelning fungerar så att det blir stödjande för skolor och förskolor.
- I möjligaste mån nyttja digitala läromedel

5 Uppföljning och utvärdering

Denna plan följs upp i varje enhets systematiska kvalitetsarbete och i årsrapporten för Utbildningsnämnden. I samband med årsrapporten ska även planen ses över för eventuell revidering.